

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

28 Νοεμβρίου 2022

**Εισαγωγική Ομιλία Υπουργού Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας κατά την
παρουσίαση του Προϋπολογισμού του ΥΠΑΝ 2023 στην Κοινοβουλευτική
Επιτροπή Οικονομικών
Παρασκευή, 25 Νοεμβρίου 2022**

Βασιζόμενοι στην οικονομική πολιτική που εξασφαλίζει εντυπωσιακή ανάπτυξη στη χώρα μας και δημιουργεί δημοσιονομικά περιθώρια, ο Προϋπολογισμός του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας (ΥΠΑΝ) για το έτος 2023 παρουσιάζεται αυξημένος. Προϋπολογίζονται δαπάνες ύψους 1,3 δισεκατομμυρίων ευρώ, με αύξηση 4,1% έναντι του 2022 και αύξηση 9,9% έναντι του 2021. Δηλαδή ο προϋπολογισμός του Υπουργείου ξεπερνά ποσοστό 5% του ΑΕΠ. Συγκρίνοντας τον Προϋπολογισμό του 2023 με τον πρώτο χρόνο αυτού του κύκλου διακυβέρνησης, το 2018, έχουμε αύξηση 26%. Για να φανεί όμως η προσπάθεια που γίνεται από αυτή τη διακυβέρνηση θα ήθελα να επισημάνω ότι ο φετινός Προϋπολογισμός του Υπουργείου μας, το 2022, αντιστοιχεί σε ποσοστό 17,6% του συνολικού κρατικού προϋπολογισμού, έναντι ποσοστού 16,9% το 2012 (σύγκριση γίνεται για το 2022, αφού από το 2023 έχει αφαιρεθεί ο Προϋπολογισμός του Υφυπουργείου Πολιτισμού). Τα δημοσιονομικά περιθώρια της διαχείρισης που κράτησε την οικονομία μας ακμαία μέσα από τη δύσκολη εμπειρία της πανδημίας, ενισχύονται σημαντικά από επενδύσεις που προβλέπονται στο Σχέδιο «Κύπρος_το αύριο», δηλαδή το σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της χώρας μας. Το μερίδιο του Υπουργείου μας φτάνει σε ύψος 97 εκατ. Με αυτά τα δεδομένα της υγιούς δημοσιονομικής διαχείρισης και των αναπτυξιακών περιθωρίων συνεχίζεται το πρόγραμμα της Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης και μάλιστα διευρύνεται, αφού έχουμε συμπεριλάβει τα τελευταία δυο χρόνια μια σειρά από πρόσθετες μεταρρυθμίσεις. Ο ψηφιακός μετασχηματισμός είναι

ήδη γεγονός. Ενώ ο ευρύτερος σχεδιασμός, με τις ψηφιακές αίθουσες διδασκαλίας, τη χορηγία για ατομικό εξοπλισμό των μαθητών, τις επιμορφώσεις και την εισαγωγή καινοτομιών που σχεδιάστηκαν, παρουσιάστηκαν και δοκιμάστηκαν ήδη, θα αλλάξει συνολικά τη σχολική εμπειρία στο δημόσιο σχολείο. Σε συνδυασμό με το μεγάλο σχέδιο της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Σχολείου που ξεκίνησε. Μεταρρυθμιστικές δράσεις που ήδη ξεκινούν να εφαρμόζονται σήμερα, μας οδηγούν μέσα στα επόμενα χρόνια σε μια ριζικά νέα εικόνα, πραγματικότητα και εμπειρία του δημόσιου σχολείου. Αντίστοιχη είναι η εισαγωγή λειτουργίας ολοήμερου σχολείου και στη Μέση Εκπαίδευση που έχει ξεκινήσει πιλοτικά, όπως και η ένταξη Εργαστηρίων Δεξιοτήτων στο σχολικό πρόγραμμα ή ακόμα η πράσινη μετάβαση με βελτιωτικές δράσεις στα σχολικά κτήρια.

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Μέσα από τον προϋπολογισμό που παρουσιάζουμε για το 2023, το ΥΠΑΝ σχεδιάζει δαπάνες €45,7 εκατ. για σχολικές κτηριακές υποδομές και €82,6 εκατ. για λειτουργικές δαπάνες, συντήρηση και βελτίωση των σχολικών εγκαταστάσεων μέσω των χορηγιών στις Σχολικές Εφορείες. Δηλαδή συνολικά €127,8 εκατ. για τις κτηριακές υποδομές. Το σύνολο των αναπτυξιακών δαπανών ανέρχεται σε €223,9 εκατ. και αντιστοιχεί σε 17% του συνολικού προϋπολογισμού, ενώ €1.072 εκατ. είναι οι τακτικές δαπάνες.

Μιλώντας για αναπτυξιακές πολιτικές στην εκπαίδευση, θα ξεχωρίσω μέσα από τον Προϋπολογισμό του 2023 την πρόνοια €7,6 εκατ. για την ψηφιακή μετάβαση, €2,8 εκατ. για την πράσινη μετάβαση και €8,3 εκατ. για τη Διά Βίου Μάθηση, όπως και €6 εκατ. για την ανάπτυξη της Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης. Για την Τεχνική Εκπαίδευση ας σημειώσουμε την πρόνοια για την κατασκευή δυο σύγχρονων τεχνικών σχολών, με δαπάνη €38 εκατ. που έχει ενταχθεί στο Σχέδιο «Κύπρος_το αύριο». Όπως επίσης και τα κατασκευαστικά έργα αναβάθμισης και επέκτασης που έχουν ξεκινήσει ήδη στην Β' Τεχνική Σχολή Σχολή-Γρηγόρης Αυξεντίου, ύψους €6,5 εκατ. Συναφές προς το αναπτυξιακό περιεχόμενο είναι όμως και το έργο για την καλύτερη αντιστοίχιση δεξιοτήτων μεταξύ της εκπαίδευσης και των αναγκών της κοινωνίας, δηλαδή της αγοράς εργασίας, για το οποίο προνοείται ποσό €4,0 εκατ.

Όσον αφορά την κοινωνική διάσταση του Προϋπολογισμού θέλω να επισημάνω τις κοινωνικές παροχές, με μαθητική και φοιτητική πρόνοια που φτάνουν σε ύψος €54,4

εκατ., μεταξύ των οποίων €4,1 εκατ. για τη σίτιση παιδιών από ευάλωτες κοινωνικές ομάδες. Πρέπει να σημειώσουμε και το πρόγραμμα για την πρόληψη και αντιμετώπιση της βίας και παραβατικότητας, με στόχευση για την ανάπτυξη θετικής συμπεριφοράς, για το οποίο προβλέπεται κονδύλι €3,7 εκατ. στο πλαίσιο προϋπολογισμού για τα σχολεία με Δράσεις Σχολικής και Κοινωνικής Ένταξης (ΔΡΑΣΕ +) ύψους €10 εκατ. Κονδύλι €3,8 εκατ. προβλέπεται για τις δράσεις για τη νεολαία. Για την παροχή Ειδικής Εκπαίδευσης προβλέπεται, πέραν της μισθοδοσίας, κονδύλι €22,2 εκατ. Ενώ το σύνολο των δαπανών για την Ειδική Εκπαίδευση φτάνει τα €80 εκατ. Για Σχολεία Ειδικού Ενδιαφέροντος, Αθλητικά, Μουσικά Σχολεία και υποστηρικτικά προγράμματα μάθησης προβλέπεται ποσό €17,3 εκατ.

Ας σημειωθεί ότι σε χορηγίες για τα δημόσια πανεπιστήμια διατίθενται €159,8 εκατ. και συνολικά για την τριτοβάθμια εκπαίδευση ποσό €162,5 εκατ. Για την ανώτερη εκπαίδευση, συμπεριλαμβανόμενης και της φοιτητικής πρόνοιας η δαπάνη φτάνει σε ύψος €218,8 εκατ. Για την ιδιαίτερα σημαντική διάσταση της επιμόρφωσης, έρευνας, εκπαιδευτικού υλικού και αξιολόγησης, μέσω του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου διατίθεται κονδύλι €8,5 εκατ. Συνολικά, ο προϋπολογισμός που διατίθεται μέσω του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου φτάνει σε ύψος €11,3 εκατ. από τα οποία €5,5 εκατ. διατίθενται για εκπαιδευτικό υλικό. Να προσθέσω εδώ ότι αυτή τη χρονική περίοδο, εκτός από τα προγράμματα επιμόρφωσης για τον ψηφιακό μετασχηματισμό και το γενικευμένο πρόγραμμα για τους υπευθύνους τμήματος, γίνεται στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο σχεδιασμός για τον καταρτισμό ενός προγράμματος για επιμορφώσεις και σεμινάρια ενημερότητας τα οποία προβλέπεται να προσφέρονται σε ομάδες εκπαιδευτικών, σε σχέση με την εφαρμογή του νέου Σχεδίου Αξιολόγησης.

Ένα ξεχωριστό κονδύλι ύψους €37,4 εκατ. αφορά την προώθηση του αθλητισμού μέσω του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ) και της Κυπριακής Ολυμπιακής Επιτροπής που εντάσσονται στο χώρο αρμοδιοτήτων του υπουργείου μας. Μιλώντας για τον αθλητισμό και τον ΚΟΑ, ας σημειωθεί ότι απόψε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας θα τελέσει τα εγκαίνια του νέου γηπέδου της Λεμεσού, για την κατασκευή του οποίου ο ΚΟΑ έπαιξε συντονιστικό ρόλο.

Πέραν όλων των άλλων, χρειάζεται να επισημάνω κάτι που είναι αρκετά καλά γνωστό, αλλά και πάλι αξίζει να το προσέξουμε. Το μακράν μεγαλύτερο μέρος του Προϋπολογισμού του Υπουργείου Παιδείας απορροφάται από τη μισθοδοσία του

εκπαιδευτικού προσωπικού της εγκύκλιας εκπαίδευσης, η οποία φτάνει σε ποσό €794,1 εκατ., συν άλλα €8 εκατ. για μισθοδοσία που σχετίζεται με αποσπάσεις και παραχώρηση υπηρεσιών από εκπαιδευτικούς. Συνολικά, η μισθοδοσία του ΥΠΑΝ στον Προϋπολογισμό του 2023 φτάνει σε ύψος €836,6 εκατ.

Δεν μπορεί εδώ να παραλείψουμε να σημειώσουμε αυτή τη μόνιμη και ανελαστική ή τρόπον τινά «αυτόματη» αύξηση της μισθολογικής δαπάνης, ως μια δομική ασυμμετρία και ένα ανησυχητικό χαρακτηριστικό. Εάν αναλλοίωτα προβληθεί στο μέλλον αυτή η τάση, θα μπορούσε να οδηγήσει και σε μια κατάσταση όπου δεν θα υπάρχει πλέον χώρος για αναπτυξιακές δαπάνες. Συγκεκριμένα για το 2023 στη Μέση Γενική Εκπαίδευση η μισθοδοσία του εκπαιδευτικού προσωπικού απορροφά 94% της συνολικής δαπάνης. Στη Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση το αντίστοιχο ποσοστό είναι 87% και στη Δημοτική Εκπαίδευση 91%. Δηλαδή στενεύουν διαρκώς τα περιθώρια για άλλες δαπάνες.

ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ – ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ

Ο αριθμός των μαθητών/τριών στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση έχει αυξηθεί στη διάρκεια της προηγούμενης δεκαετίας, από 61.274 το 2012/13 σε 63.276 το 2021/22. Η αύξηση αυτή οφείλεται όμως στα παιδιά στα νηπιαγωγεία και στα Ειδικά Σχολεία, αφού στα Δημοτικά Σχολεία ο αριθμός παρέμεινε περίπου σταθερός. Εντούτοις, ο αριθμός των εκπαιδευτικών στα Δημοτικά, με περίπου τον ίδιο αριθμό παιδιών, αυξήθηκε κατά 6,5%.

Ο αριθμός των μαθητών/τριών στη Μέση Εκπαίδευση μειώθηκε μέσα στη δεκαετία από 45.004 σε 40.661, ενώ στη Μέση Τεχνική Εκπαίδευση αυξήθηκε από 4.159 σε 4.806. Συνολικά, στη Μέση Εκπαίδευση από 49.163 μαθητές/μαθήτριες το 2012/13 φτάσαμε σε 45.467 το 2021/22, δηλαδή καταγράφεται μείωση 7,5%. Ταυτόχρονα ο αριθμός των εκπαιδευτικών αυξήθηκε κατά 8,3%.

Συνολικά ο αριθμός των εκπαιδευτικών φέτος έχει ξεπεράσει τις 14 χιλιάδες.

Ας σημειωθεί συναφώς ότι ο αριθμός των μαθητών/τριών σε ιδιωτικά σχολεία, τόσο Δημοτικής όσο και Μέσης Εκπαίδευσης αυξάνεται. Συγκεκριμένα, στα ιδιωτικά σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης μεταξύ 2012/13 και 2021/22 ο αριθμός αυξήθηκε κατά 13,8%, από 10.568 σε 12.028.

Όσον αφορά τις καινούριες σχολικές δομές που δημιουργήθηκαν σε αυτό το διάστημα, αξιοσημείωτο είναι ότι τα θερινά σχολεία που λειτουργούν αυξήθηκαν από 22 το 2014/15 σε 54 το 2021/22 και ο αριθμός των θέσεων σε αυτά αυξήθηκε από 2.200 σε 4.550. Αντίστοιχη αύξηση υπήρξε και στον αριθμό των Προαιρετικών Ολοήμερων Σχολείων, από 160 το 2012/13, σε 202 το 2021/22.

Στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, με τη γρήγορη ανάπτυξη που παρατηρείται, τη λειτουργία νέων ιδιωτικών πανεπιστημίων, αλλά και τις μεγάλες επενδύσεις στα δημόσια πανεπιστήμια, έχουμε φτάσει στο σημείο που μπορεί η Κύπρος να αναγνωρίζεται ως ένα διεθνές περιφερειακό κέντρο πανεπιστημιακής εκπαίδευσης. Σύμφωνα με τα τελευταία καταγεγραμμένα στοιχεία, το ακαδημαϊκό έτος 2020/21 είχαμε 54.235 φοιτητές και φοιτήτριες σε ανώτερα εκπαιδευτικά ιδρύματα, σε σύγκριση με 32.824 το 2013/14. Δηλαδή μια αύξηση κατά 65,2%. Από αυτούς 23.812 ήταν Κύπριοι (ποσοστό 44%), 21.611 προέρχονταν από άλλες χώρες-μέλη της Ε.Ε. (ποσοστό 39,8%) και 8.812 προέρχονταν από τρίτες χώρες (16,2%). Λαμβάνοντας υπόψη ότι ο αριθμός των Κυπρίων ήταν μεταξύ 2013/14 και 2020/21 περίπου σταθερός, όλη η αύξηση, κατά σχεδόν 21 χιλιάδες, προέρχεται από ξένους φοιτητές. Έχουμε ήδη ένα προφίλ εξωστρέφειας και μπορεί να γίνεται λόγος για την Κύπρο ως διεθνές πανεπιστημιακό κέντρο.

Θέλω όμως να εδώ να στρέψω την προσοχή και στο γεγονός ότι, μεταξύ 2013 και 2022, η Κυβέρνηση έχει επιχορηγήσει τα τρία δημόσια πανεπιστήμια μέσα από τους προϋπολογισμούς με ποσό 1.341.165.000 ευρώ. Ενώ, το ετήσιο ποσό κρατικής χορηγίας αυξήθηκε μεταξύ 2013 και 2022 κατά 37%, από 114,2 σε 156,5 εκατ. ευρώ.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ

Μέσα από αυτό τον Προϋπολογισμό εκτός από τη χρηματοδότηση της λειτουργίας του εκπαιδευτικού συστήματος και τα αναπτυξιακά έργα, υλοποιείται και το πρόγραμμα Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης, που συμπεριλαμβάνεται στο Πρόγραμμα Διακυβέρνησης του Προέδρου κ. Νίκου Αναστασιάδη. Ενώ πρόσθετα από την εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων που είχαν ήδη ξεκινήσει τα προηγούμενα χρόνια, προχωρούμε και σε άλλες μεταρρυθμίσεις, η αναγκαιότητα των οποίων έχει αναδειχτεί τα τελευταία χρόνια. Όπως είναι ο Ψηφιακός Μετασχηματισμός της εκπαίδευσης και η

Πράσινη Μετάβαση, η προσαρμογή και ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της πολιτικής για υποδοχή και ένταξη των μαθητών/τριών με μεταναστευτική βιογραφία, η σταδιακή δομική αναδιάρθρωση των υπηρεσιών του Υπουργείου με τεχνοκρατική στελέχωση και δραστικό περιορισμό των αποσπάσεων και άλλες μεταρρυθμιστικές δράσεις ακόμα.

Προτού όμως απαριθμήσω τις διάφορες μεταρρυθμίσεις και μεταρρυθμιστικές δράσεις, νομίζω ότι θα πρέπει να ξεχωρίσω τη μεγάλη μεταρρύθμιση που είναι η δημιουργία, για πρώτη φορά στη χώρα μας, του Υφυπουργείου Πολιτισμού. Μια ξεχωριστή πολιτειακή δομή για τον πολιτισμό είναι κάτι που αναμφίβολα χρειαζόταν η χώρα μας και που στη συνέχεια θα αλλάξει τα δεδομένα δίνοντας μια ώθηση στην πολιτική για τον πολιτισμό. Μια νέα εποχή ξεκινά στον τομέα του πολιτισμού.

- Ως πρώτη μεταρρύθμιση θα πρέπει να αναφέρω την αξιοκρατική επιλογή των εκπαιδευτικών, μέσα από διαγωνιστική διαδικασία. Από το 2018 3.000 εκπαιδευτικοί (μόνιμοι και επί συμβάσει) έχουν έρθει στην εκπαίδευση μέσα από διαγωνιστικές διαδικασίες, πρόσθετα στη συνέχιση διορισμών από τους υφιστάμενους καταλόγους που εξαντλούνται σταδιακά. Κατά τεκμήριο, με αυτό τον τρόπο, βελτιώνεται ποιοτικά το εκπαιδευτικό προσωπικό, ενώ στη βάση των διαθέσιμων στοιχείων προκύπτει και μια σημαντική ηλικιακή ανανέωση.
- Το νέο σχέδιο αξιολόγησης μαθητών/τριών στη Μέση Εκπαίδευση που εφαρμόστηκε ήδη σε Λύκεια και ΤΕΣΕΚ και αυτή τη χρονιά επεκτείνεται και στα Γυμνάσια. Παράλληλα, προχωρούμε σε συστηματική παρακολούθηση των αποτελεσμάτων και εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων ανά Κατεύθυνση, με την προοπτική προτάσεων βελτίωσης της κατανομής των μαθητών και των προγραμμάτων σπουδών για καλύτερα μαθησιακά αποτελέσματα. Για το ζήτημα αυτό θα πρέπει μέσα στο επόμενο χρονικό διάστημα να ανοίξει ένας διάλογος και να ληφθούν αποφάσεις για περαιτέρω βελτιώσεις, ενώ βρίσκεται σε εξέλιξη και ένα σχέδιο για την αντιμετώπιση της σχολικής εγκατάλειψης και της ανεπαρκούς παρακολούθησης σε συνεργασία με υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
- Σχέδιο Αξιολόγησης του Εκπαιδευτικού Έργου και των Εκπαιδευτικών, Μέσης Εκπαίδευσης, όπως και Σχέδιο Αξιολόγησης του Εκπαιδευτικού Έργου και των Εκπαιδευτικών, Δημοτικής Εκπαίδευσης (υποβλήθηκε για νομοτεχνική επεξεργασία στη Νομική Υπηρεσία)

- Υποστηρικτικά έργα για την Πράσινη Μετάβαση, με κυριότερο τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για τα σχολεία, με την εγκατάσταση Συστημάτων Φωτοβολταϊκών και Θερμομόνωσης Οροφής σε δημόσια σχολικά κτήρια. Σε αυτό προστίθεται και το πιλοτικό έργο PEDIA σε 25 σχολεία, για τη μετατροπή τους σε κτήρια σχεδόν Μηδενικής Ενεργειακής Κατανάλωσης, σε συνεργασία με την Ενεργειακό Γραφείο Κύπρου. Ενώ στην ίδια κατεύθυνση της πράσινης μετάβασης συμβάλλει και η ενεργειακή αναβάθμιση 60 σχολείων που έγινε από τις Τεχνικές Υπηρεσίες του ΥΠΑΝ.
- Η δημιουργία και λειτουργία των Κέντρων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (ΚΠΕ) εντάσσεται επίσης στην πράσινη μετάβαση. Το 2022 έχουν προστεθεί άλλα δυο τέτοια πρότυπα κέντρα, στην Παναγιά και το Κοιλάνι. Έτσι ολοκληρώθηκε το Κρατικό Δίκτυο με επτά ΚΠΕ, που αποτελεί την πιο ολοκληρωμένη δομή μη τυπικής εκπαίδευσης σε θέματα περιβάλλοντος, προσφέροντας 110 διαφορετικά προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. Δυο από αυτά τα κέντρα διαθέτουν και ξενώνες που μπορούν να φιλοξενήσουν 105 άτομα. Για να γίνει κατανοητή η εμβέλεια αυτής της δράσης επισημαίνω ότι, μεταξύ 2013 και 2022, έχουν συμμετάσχει σε προγράμματα του Δικτύου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης 245 χιλιάδες μαθητές/μαθήτριες, φοιτητές/φοιτήτριες, εκπαιδευτικοί, ομάδες ενδιαφέροντος και άλλοι πολίτες. Σε αυτό το σημείο θα ήθελα να απευθυνθώ στα μέλη των δυο κοινοβουλευτικών επιτροπών λέγοντας ότι πραγματικά αξίζει τον κόπο να δούμε και από κοντά αυτά τα κέντρα και γι' αυτό τον λόγο θα σας απευθύνουμε πρόσκληση ίσως με την ευκαιρία των εγκαινίων του ενός από τα δυο τελευταία κέντρα ή, ακόμα, και για σκοπούς διευκόλυνσης στο κέντρο που βρίσκεται έξω από τη Λευκωσία, στην Αθαλάσσα. Αξίζει τον κόπο διότι πρέπει να αντιληφθούμε γιατί σε πρόσφατη έκθεση της η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναφέρει την Κύπρο ως παράδειγμα καλής πρακτικής για την περιβαλλοντική εκπαίδευση. Πρέπει να εκτιμήσουμε τις προσπάθειες και να συνειδητοποιήσουμε πόσα πολλά μπορεί να γίνουν, όπως το καταλάβαμε με τη διοργάνωση της 9^{ης} Διυπουργικής Διάσκεψης της Επιτροπής για την Ευρώπη των Η.Ε. και της Μεσογειακής Συνάντησης μαζί, με αντικείμενο την Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη, που έγινε με απόλυτη επιτυχία τον περασμένο μήνα εδώ στη Λευκωσία. Ήταν αν όχι το μεγαλύτερο, σίγουρα ένα από τα μεγαλύτερα διεθνή γεγονότα που φιλοξένησε η χώρα μας.

- Σημαντική μεταρρύθμιση που συμβαδίζει και με το γενικότερο προσανατολισμό σε επίπεδο Ε.Ε. είναι η επέκταση της δωρεάν Προδημοτικής Εκπαίδευσης από την ηλικία των 4 ετών. Αφού εγκριθεί από τη Βουλή των Αντιπροσώπων η σχετική νομοθεσία, το σχέδιο θα εφαρμοσθεί σταδιακά τα τρία επόμενα σχολικά έτη. Θα επανέλθω όμως σε αυτό το θέμα προς το τέλος, γιατί θεωρώ ότι πρέπει να σας ενημερώσω για κάποια ζητήματα.

Συνεχίζοντας με τους μεταρρυθμιστικούς σχεδιασμούς αναφέρω:

- Λειτουργία προγράμματος Θερινών Δημόσιων Σχολείων.
- Δοκιμαστική εφαρμογή Διάγνωσης για μαθησιακά δεδομένα και άλλα χαρακτηριστικά των παιδιών σε πρώιμες ηλικίες (Προδημοτική και Α' τάξη Δημοτικού). Η έγκαιρη γνώση των δεδομένων είναι καθοριστικής σημασίας για την ένταξη, τη σωστή αντιμετώπιση, την πλαισίωση και ενδεχομένως τη στήριξη ή προσαρμογές που πρέπει να εξασφαλίζονται αναλόγως των αντικειμενικών αναγκών.
- Δοκιμαστική εφαρμογή Ολοήμερου Γυμνασίου Διαθεματικής Διδασκαλίας, με έμφαση στην Ελληνική Γλώσσα και Πρόγραμμα Επιστημών, Τεχνολογίας και Μηχανικής (κύκλος STEM) στο Παγκύπριο Γυμνάσιο. Επεκτείνεται φέτος και σε δεύτερο σχολείο (Λανίτειο Γυμνάσιο) και σχεδιάζεται για την επόμενη σχολική χρονιά η επέκταση σε ένα Γυμνάσιο σε κάθε επαρχία. Ακολούθως θα ληφθούν αποφάσεις για την έκταση της τελικής εφαρμογής προγράμματος Ολοήμερου Γυμνασίου. Σχετική πρόταση θα υποβληθεί τις επόμενες εβδομάδες στο Υπουργικό Συμβούλιο.
- Η πρόταση για τροποποίηση των Κανονισμών και κατάργηση της στασιμότητας λόγω επίδοσης, με παράλληλες αλλαγές για τις καταλληλότερες επιλογές για την ένταξη σε Ομάδες Μαθημάτων Προσανατολισμού και τις Κατευθύνσεις στο Λύκειο, η οποία βρίσκεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας.
- Δοκιμαστική εφαρμογή προγράμματος Εργαστηρίων Δεξιοτήτων στην Προδημοτική και Δημοτική Εκπαίδευση, όπως και στον γυμνασιακό κύκλο, για την ανάπτυξη των δεξιοτήτων του 21^{ου} αιώνα (επικοινωνία, συνεργασία, κριτική σκέψη και δημιουργικότητα), όπως ορίζονται από την Ε.Ε. και την ένταξη θεματικών όπως οι Ψηφιακές Δεξιότητες, η Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη, η Επιχειρηματικότητα και ο Χρηματο-οικονομικός Αλφαριθμητισμός, η Σεξουαλική Διαπαιδαγώγηση, η Οδική Ασφάλεια κ.ο.κ.

- Πολιτική δυο ξένων γλωσσών στη Μέση Εκπαίδευση - Επέκταση και γενίκευση της διδασκαλίας της Γαλλικής Γλώσσας σε Λύκεια και ΤΕΣΕΚ.
- Εισαγωγή διαδικασίας δωρεάν πιστοποίησης της γνώσης της Αγγλικής Γλώσσας στα σχολεία, σε συνεργασία με τον οργανισμό Cambridge Assessment.
- Υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας με τη Γαλλική Κυβέρνηση και εισαγωγή διαδικασίας δωρεάν πιστοποίησης της γνώσης της Γαλλικής Γλώσσας, DELF Scolaire στα σχολεία.
- Μνημόνιο Συνεργασίας με το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας (ΚΕΓ) της Ελληνικής Δημοκρατίας και διοργάνωση ενιαίων διαδικασιών για πιστοποίηση της γνώσης της Ελληνικής Γλώσσας του ΚΕΓ από το ΥΠΑΝ.
- Σχεδιασμός για την εγκατάσταση κλιματισμού στα σχολεία, σε συνδυασμό με εισηγήσεις της ειδικής Συμβουλευτικής Επιτροπής για εναλλακτικές προτάσεις βελτίωσης των σχολικών χώρων (εκκρεμεί απόφαση σε επίπεδο Υπουργικού Συμβουλίου).
- Πιλοτική εφαρμογή προγράμματος συστημάτων καθαρισμού αέρα σε κλειστούς σχολικούς χώρους (πρέπει να ληφθεί απόφαση για τη γενική εφαρμογή).
- Ενίσχυση της πολιτικής για την αντιμετώπιση της βίας, παραβατικότητας και του εκφοβισμού. Ενίσχυση της Υπηρεσίας Εκπαιδευτικών Ψυχολόγων (πρόσληψη περίπου 30 νέων λειτουργών), θεσμοθέτηση σχετικής επιμόρφωσης των Υπευθύνων Τμήματος Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης ξεκίνησε μάλιστα αυτές ακριβώς τις μέρες και δημιουργία δικτύου των συναρμόδιων δομών και υπηρεσιών (Διευθύνσεις και Ομάδες Ασφάλειας των σχολείων, Υπηρεσία Εκπαιδευτικών Ψυχολόγων, Υπηρεσία Συμβουλευτικής Εκπαίδευσης και Αγωγής, Ομάδα Άμεσης Παρέμβασης, Παρατηρητήριο για τη Βία στα Σχολεία). Συναφώς θα τεθεί σε εφαρμογή και η σχετική νομοθεσία του 2020 για την αντιμετώπιση φαινομένων βίας και παραβατικότητας, αφού προηγουμένως γίνουν κάποιες αναγκαίες προσαρμογές και τροποποιήσεις σε συνεννόηση με την κοινοβουλευτική επιτροπή, για να καταστεί πρακτικά εφαρμόσιμη.
- Ενίσχυση και αναβάθμιση της πολιτικής για την υποδοχή και ένταξη των μαθητών/τριών με μεταναστευτική βιογραφία, λαμβάνοντας υπόψη τον μεγάλο και αυξανόμενο αριθμό τους και εφαρμόζοντας αποτελεσματικότερες διαδικασίες για την εκμάθηση της Ελληνικής.

- Αναδιοργάνωση των δομών της Ειδικής Εκπαίδευσης με αποτελεσματικότερες διαδικασίες ένταξης και σχετική τεκμηρίωση στη βάση των αντικειμενικών αναγκών.
- Αναβάθμιση και ενίσχυση της Τριτοβάθμιας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, με την παραλαβή και λειτουργία των νέων σύγχρονων και ειδικά σχεδιασμένων κτηριακών εγκαταστάσεων στη Γερμασόγεια, όπου θα βρίσκεται και η έδρα της Σχολής Μεταλκευακού Ινστιτούτου Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης. Το κτήριο αυτό που είναι ένα πραγματικό στολίδι, εγκαινιάστηκε σήμερα το πρωί από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Παράλληλα και μόλις ολοκληρωθεί η νομοτεχνική επεξεργασία από τη Νομική Υπηρεσία κατατίθεται στη Βουλή ο νόμος-πλαίσιο για τη λειτουργία της σχολής. Στηριζόμενοι στη μέχρι τώρα επιτυχή λειτουργία των σχετικών προγραμμάτων, προσβλέπουμε σε μια περαιτέρω ουσιαστική ενίσχυση της τριτοβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης.
- Ετοιμασία σύγχρονου και προσαρμοσμένου νομοθετικού πλαισίου για τη λειτουργία των σχολών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και θεσμοθέτηση μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών από ερευνητικά κέντρα (το νομοσχέδιο προωθείται μέσα στον επόμενο μήνα στη Νομική Υπηρεσία).
- Ετοιμασία νομοθετικού πλαισίου για τη λειτουργία της Εθνικής Αρχής για τον Έλεγχο απαγορευμένων ουσιών στον αθλητισμό (Αντι-Ντόπινγκ) (νομοτεχνική επεξεργασία από τη Νομική Υπηρεσία).
- Νομοθετική πρόταση για την αυτονόμηση του Φορέα Πιστοποίησης της Ποιότητας στην Ανώτερη Εκπαίδευση, ΔΙΠΑΕ (στη Νομική Υπηρεσία)
- Υπογραφή της σύμβασης για τη δημιουργία Μηχανισμού Παρακολούθησης της Απασχόλησης Αποφοίτων Ανώτερης Εκπαίδευσης και τη διενέργεια Παγκύπριας Έρευνας Εργοδοτών.

Ψηφιακή Μετάβαση

Συγκεκριμένα, προχωρούμε σε δυο επίπεδα, όσον αφορά από τη μια στον ψηφιακό εξοπλισμό και τις εγκαταστάσεις των σχολικών μονάδων και των μαθητών/τριών και, από την άλλη, ταυτόχρονα, στην επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και την αναπροσαρμογή των αναλυτικών προγραμμάτων και των παιδαγωγικών προσεγγίσεων στο σχολείο. Βρίσκεται αυτή τη στιγμή σε εξέλιξη η διαδικασία

κατακύρωσης της προσφοράς και υπογραφής σύμβασης για το έργο της αναδιαμόρφωσης και του πλήρους εξοπλισμού όλων των αιθουσών διδασκαλίας.

Συγκεκριμένα, δημιουργούνται περίπου 6.600 ψηφιακές αίθουσες διδασκαλίας σε όλα τα σχολεία, σε όλη την Κύπρο. Ταυτόχρονα και για την αξιοποίηση αυτών των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού, μια σειρά από παιδαγωγικές καινοτομίες και ψηφιακές μέθοδοι και εφαρμογές που έχουν αναπτυχθεί τα τελευταία δυο χρόνια από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο θα προωθηθούν στα σχολεία και θα ενταχθούν στο πρόγραμμά τους. Επιπλέον, εκτός του εμπλουτισμού και της αναπροσαρμογής των υφιστάμενων Αναλυτικών Προγραμμάτων, οι ψηφιακές δεξιότητες των μαθητών/τριών θα καλλιεργούνται και θα αναπτύσσονται και στο πλαίσιο του θεσμού των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων που θα εισαχθεί δοκιμαστικά από το επόμενο σχολικό έτος. Επιδιώκοντας όμως τη δυνατότητα παρακολούθησης και την ετοιμότητα όλων των μαθητών/τριών μας, το ΥΠΑΝ εφαρμόζει ένα πρόγραμμα ενθάρρυνσης για την απόκτηση και ατομικής ψηφιακής συσκευής για τα παιδιά τόσο στο Δημοτικό όσο και στο Γυμνάσιο. Συγκεκριμένα θα δοθεί χορηγία ύψους 100 ευρώ στους μαθητές της Γ' τάξης Δημοτικού για την απόκτηση συσκευής τύπου ταμπλέτας και χορηγία ύψους 300 ευρώ στους μαθητές της Β' τάξης Γυμνασίου για την απόκτηση φορητού Ηλεκτρονικού Υπολογιστή. Η χορηγία αυτή θα είναι ενισχυμένη για τους μαθητές/μαθήτριες που προέρχονται από οικονομικά ευάλωτες ομάδες, προκειμένου να μπορέσουν όλοι να αποκτήσουν την ατομική συσκευή τους.

Εκτός όμως από την παιδαγωγική διάσταση, η ψηφιακή μετάβαση αφορά και την ίδια τη λειτουργία και καθημερινότητα του σχολείου. Μια παράλληλη εξέλιξη που θα αλλάξει ριζικά το σχολικό χάρτη και την καθημερινή σχέση των μαθητών/τριών, των εκπαιδευτικών και της κοινότητας με το σχολείο, είναι το σχέδιο Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Σχολείου του οποίου η υλοποίηση έχει ξεκινήσει και θα ολοκληρωθεί πλήρως σε περίπου δυο χρόνια, ενώ οι πρώτες εφαρμογές της θα ξεκινήσουν από την επόμενη σχολική χρονιά. Με αυτό τον τρόπο όλες οι εργασίες και κάθε είδους επικοινωνία με το σχολείο και πρόσβαση σε πληροφορίες και υλικό, ακόμα και αιτήσεις ή και πληρωμές, θα μπορεί να γίνεται στο εξής ηλεκτρονικά, με τη χρήση μιας οποιασδήποτε ηλεκτρονικής συσκευής, ακόμα και τηλεφώνου. Επομένως, οι γονείς και κηδεμόνες, αλλά και οι μαθητές/μαθήτριες θα μπορούν ανά πάσα στιγμή και χωρίς μετακινήσεις ή άλλη γραφειοκρατία να επικοινωνούν με τη διεύθυνση, τους

εκπαιδευτικούς και τις άλλες υπηρεσίες του σχολείου. Θα μπορούν να έχουν άμεση πρόσβαση στο πρόγραμμα και τις δραστηριότητες της σχολικής μονάδας, σε πληροφορίες για τις επιδόσεις, παρουσίες κ.λπ. Όπως επίσης και η διεύθυνση θα μπορεί διαρκώς να επικοινωνεί και τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές/μαθήτριες ή τους γονείς, ενώ και μεταξύ τους οι διάφορες ομάδες θα μπορούν να έχουν απρόσκοπτη και άμεση επικοινωνία. Πρόσβαση ηλεκτρονικά θα έχουν και άλλοι εταίροι του εκπαιδευτικού συστήματος, όπως η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, οι Σχολικές Εφορείες, άλλες κρατικές υπηρεσίες ή και οργανωμένα σύνολα.

Θα αλλάξει έτσι ριζικά και θα βελτιωθεί πολύ η καθημερινότητα, αφού θα περιοριστεί η γραφειοκρατία, θα μπορεί ο καθένας να επικοινωνήσει άνετα και οποιαδήποτε ώρα και θα επιταχυνθούν πολύ οι διαδικασίες και απαραίτητες συνεννοήσεις. Με αυτό τον τρόπο το σχολείο θα είναι όσο ποτέ πριν φιλικό για το κοινό του και ανοιχτό στην κοινωνία.

Αξιολόγηση και συνεχής βελτίωση της παιδαγωγικής πρακτικής

Δυο μεγάλες αλλαγές έχουν σημαδέψει τα προηγούμενα χρόνια και θα συνεχίσουν να αποδίδουν θετικά αποτελέσματα για την εκπαίδευση και στη συνέχεια.

Πρώτον, η υιοθέτηση για πρώτη φορά στη χώρα μας μιας διαδικασίας πιο αξιοκρατικής επιλογής των εκπαιδευτικών. Η μεταρρύθμιση αυτή θα συμπληρωθεί με την υιοθέτηση του βελτιωμένου και εκσυγχρονισμένου συστήματος αξιολόγησης του Εκπαιδευτικού Έργου και των Εκπαιδευτικών, που είναι συνδεδεμένο και με ένα πρόγραμμα επιμορφωτικών δράσεων.

Δεύτερο, η εφαρμογή ολοκληρωμένης και γενικής διαδικασίας αξιολόγησης των μαθητών/τριών στη Μέση Εκπαίδευση κατά τρόπο που διατίθενται στο εξής πιο αξιόπιστες ενδείξεις τόσο ατομικά, όσο και για κάθε τμήμα ή σχολεία, αλλά και σε παγκύπρια βάση προκειμένου να αναπροσαρμόζονται προγράμματα, να κατευθύνεται στοχευμένα η αντίστοιχη παιδαγωγική μεθοδολογία και να γίνονται αποτελεσματικότερες οι προσπάθειες συνεχούς αναβάθμισης των σπουδών.

Είναι σημαντικό ότι τις επόμενες μέρες θα συζητήσουμε στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Υπουργών Παιδείας και στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εκπαιδευτικού Χώρου για το

«Μαθησιακό Εργαστήριο» (Learning Lab), αγγίζοντας την ανάγκη και δίνοντας εργαλεία αξιολόγησης, όπως είναι και ο γενικότερος προσανατολισμός της μεταρρύθμισης που εφαρμόζουμε ήδη στη χώρα μας.

Πιστεύω πως είναι ενδεικτικό ότι και στο επίπεδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Υπουργών, αυτή την περίοδο θέτουμε ως στόχο την περαιτέρω βελτίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων. Σε αυτή την κατεύθυνση πρέπει να συνεχίσουμε να εργαζόμαστε μαζί με τις άλλες καινοτομίες που εφαρμόζουμε. Πρέπει, εξάλλου να δώσουμε συνέχεια στη βελτίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων των μαθητών/τριών μας, που έχουν καταγραφεί στις τελευταίες διεθνείς έρευνες (TIMSS).

Γενικευμένη δωρεάν Προδημοτική

Ας μου επιτραπεί εδώ, προτού ολοκληρώσω, να ανοίξω μια παρένθεση, επειδή το νομοσχέδιο για την επέκταση της δωρεάν προδημοτικής για όλα τα παιδιά βρίσκεται ενώπιον της Βουλής και θα πρέπει να συζητηθεί για έγκριση τις επόμενες μέρες.

Κατ' αρχάς θα σας πω ότι ο ισχυρισμός που ακούστηκε αυτές τις μέρες είναι εντελώς ανυπόστατος περί ιδιωτικοποίησης της Προδημοτικής. Ποιος να ιδιωτικοποιήσει; Πάντως όχι αυτή η κυβέρνηση. Στη διάρκεια αυτής της διακυβέρνησης ο αριθμός των παιδιών στα δημόσια νηπιαγωγεία έχει αυξηθεί από 11.769 το 2012/13, σε 12.804 το 2021/22, δηλαδή κατά 8,8%. Ταυτόχρονα, ο αριθμός των απασχολούμενων νηπιαγωγών στα δημόσια νηπιαγωγεία αυξήθηκε περισσότερο, κατά 11,6%. Επομένως, πού βλέπει κανείς θέμα «ιδιωτικοποίησης»; Και γιατί να ιδιωτικοποιούσαμε; Αυτή η Κυβέρνηση, όπως δείχνουν και τα δεδομένα, έχει ενισχύσει τη δημόσια προδημοτική εκπαίδευση.

Όσα παιδιά ηλικίας από 4 ετών μέχρι και 4 ετών και 8 μηνών φοιτούν σήμερα σε νηπιαγωγεία -δημόσια, αλλά περισσότερο ιδιωτικά- πληρώνουν δίδακτρα. Ακόμα και στα Δημόσια, τα παιδιά με ηλικία μικρότερη των 4 ετών και 8 μηνών καταβάλλουν δίδακτρα. Και έτσι θα συνεχίσει να γίνεται εάν δεν εγκριθεί η νομοθεσία και δεν υλοποιηθεί το πρόγραμμα που κατατέθηκε στο Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Η πρόταση που καλούμαστε να εγκρίνουμε προβλέπει ότι τα επόμενα χρόνια ένας σημαντικός αριθμός από αυτά τα παιδιά που θα ενταχθούν σε δημόσια νηπιαγωγεία

δεν θα καταβάλλουν πλέον δίδακτρα, όπως συμβαίνει μέχρι τώρα γι' αυτές τις ηλικίες, μια άλλη μερίδα παιδιών θα φοιτούν, επίσης δωρεάν, σε κοινοτικά νηπιαγωγεία που υπάρχουν και τέλος για κάποια παιδιά που θα συνεχίσουν, όπως και σήμερα, σε ιδιωτικά οι γονείς τους θα απαλλαγούν από δίδακτρα, αφού αυτά θα επιχορηγούνται από το Σχέδιο. Δηλαδή όλα δωρεάν. Ταυτόχρονα, στα επόμενα χρόνια θα καταβάλλεται προσπάθεια για να αυξηθούν, στο μέτρο του δυνατού, οι θέσεις σε δημόσια νηπιαγωγεία, είτε με προσθήκη χώρων είτε με τη μετατροπή κοινοτικών σε δημόσια.

Αν τυχόν δεν εγκριθεί το σχέδιο, ποιο θα είναι το αποτέλεσμα; Όλα τα παιδιά θα συνεχίσουν να καταβάλλουν δίδακτρα. Ενώ ταυτόχρονα η μεγάλη πλειοψηφία θα συνεχίσουν, όπως μέχρι τώρα, να φοιτούν σε ιδιωτικά σχολεία. Και δεν θα υπάρξει και κανένα όφελος για τη συνδικαλιστική πλευρά που κινητοποιείται, αφού βέβαια δεν θα προκύψουν νέες θέσεις για διορισμούς.

Έτσι έχουν τα πράγματα. Αυτή είναι η αλήθεια. Η αρνητική αντίδραση που εκδηλώνεται δεν μπορεί να έχει κανένα πρακτικό όφελος, ούτε και για τους/τις εκπαιδευτικούς.

Επειδή αντιλαμβάνομαι ότι συζητούνται και κάποιες τροπολογίες, θα ήθελα στρέψω την προσοχή σε κάτι. Αν ψηφιστεί διάταξη που θα λέει ότι σε ένα ή σε δυο χρόνια τα παιδιά θα πρέπει να φοιτήσουν σε θέσεις που δεν υπάρχουν σε δημόσια σχολεία, τότε απλώς αυτό δεν θα μπορεί να εφαρμοστεί. Μια τέτοια πρόνοια θα ήταν απλώς ανέφικτη. Εκτός του ότι θα έλεγε κανείς ότι και αν μπορούσε να εφαρμοστεί, θα συνεπάγεται με άμεσο τρόπο πρόσθετες δαπάνες, που δεν μπορεί να αποφασίσει η νομοθετική εξουσία.

Κάνω επομένως έκκληση για κατανόηση των πραγματικών δεδομένων και για συνεργασία. Ούτως ώστε τα επόμενα χρόνια και να μπορέσουν να φοιτήσουν δωρεάν όλα τα παιδιά από την ηλικία των τεσσάρων ετών και να επιταχυνθεί η αύξηση των θέσεων σε δημόσια νηπιαγωγεία, σύμφωνα με τον τεκμηριωμένο και ρεαλιστικό σχεδιασμό που έγινε από τη Διεύθυνση Δημοτικής Εκπαίδευσης και τις Τεχνικές Υπηρεσίες του ΥΠΑΝ.

ΣΧΟΛΕΙΟ ΤΟΥ 2030

Μέσα από ένα σύνολο μεταρρυθμίσεων που τέθηκαν ήδη σε εφαρμογή και άλλων που σχεδιάστηκαν και εξελίσσονται σήμερα και τα επόμενα χρόνια, ετοιμάζουμε το σχολείο του αύριο. Στο ίδιο μήκος κύματος της ευρωπαϊκής στρατηγικής και των στόχων που τίθενται για το ευρωπαϊκό σχολείο του 2030.

Τις προσπάθειες αυτές ενισχύει όμως τώρα περισσότερο το Εθνικό μας Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, που περιλαμβάνει σειρά μεταρρυθμιστικών δράσεων και επενδύσεων. Μαζί με το Σχέδιο «Κύπρος_το αύριο» και ως μέρος αυτού σχεδιάζουμε και το σχολείο του αύριο.

Το σχολείο αυτό θα είναι φιλικότερο για τους νέους μας, ευέλικτο και συμπεριληπτικό, παρέχοντας ευκαιρίες για όλους. Ένα σχολείο που θα κατακτήσει τις σύγχρονες προκλήσεις του ψηφιακού μετασχηματισμού και της πράσινης μετάβασης, χωρίς να χάσει βέβαια τον προσανατολισμό του, παρέχοντας τις βασικές γνώσεις και δεξιότητες στη γλώσσα μας, την Ελληνική, στις επιστήμες, όπως επίσης και σε διεθνείς ευρωπαϊκές γλώσσες.

Ένα ψηφιακό και περιβαλλοντικά ευαίσθητο σχολείο που θα καλλιεργεί συστηματικά τις δεξιότητες του 21^{ου} αιώνα, την επικοινωνία, τη συνεργασία, την κριτική σκέψη και τη δημιουργικότητα.

- Ένα ψηφιακό σχολείο τόσο στον εξοπλισμό, τη λειτουργία και τις μεθόδους του, όσο όμως και στη διάχυση των ψηφιακών μέσων σε όλο το εύρος της διδασκαλίας, αλλά και στη μετάδοση μιας κουλτούρας εξοικείωσης με το ψηφιακό σύμπαν για τους νέους μας.
- Ένα πράσινο σχολείο, τόσο ως προς τις εγκαταστάσεις του, όσο και ως προς τα προγράμματα σπουδών του, τα οποία θα διαπερνά οριζόντια η λογική της εκπαίδευσης για την αειφόρο ανάπτυξη.